

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ครูเท่านั้น เป็นผู้ทำแต่ความดี คือต้องหมั่นขยันและอดสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดกลั้นและอดทน ต้องรักษาวินัยสำรวมระวังความประพฤติปฏิบัติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนที่ดีงาม ต้องปลื้มใจจากความสำเร็จและความสนุกสนานรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจให้มั่นคงแน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์รักษาความจริงใจ ต้องเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลางไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้น ทั้งด้านวิชาการและความฉลาดรอบรู้ในเหตุและผล (พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งพระราชทานครูแก่อาวุโสประจำปี 2552 วันอังคารที่ 28 ตุลาคม พ.ศ.2553)

จากพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้อัญเชิญมานี้ ชี้ให้เห็นได้ว่า ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อระบบการจัดการศึกษา เนื่องจากบทบาทหน้าที่หลักของครูคือการประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ศิษย์แล้วนั้น ยังคงมีหน้าที่อื่นๆที่ต้องรับผิดชอบได้แก่การอบรมบ่มเพาะและปลูกฝังให้ศิษย์เป็นคนดีของสังคม

การปลูกฝังให้ศิษย์เป็นคนดีของสังคมนั้นจึงกลายมาเป็นปัจจัยและกระบวนการที่สำคัญที่จะนำพาศิษย์ของตนให้บรรลุสู่เป้าหมายปลายทางได้แก่ การมีอาชีพที่สุจริต มั่นคง การเป็นประชาชนที่มีคุณภาพของประเทศ การเป็นผู้มีระเบียบวินัย และความสามารถในการประกอบอาชีพหลังจากที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

ครูจึงต้องเป็นผู้วางรากฐานแห่งปัญญาให้กับศิษย์ของตนตั้งแต่เยาว์วัย เพื่อเป็นรากฐานที่ดีและเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อการพัฒนาเด็กไปสู่สังคมภายนอก

การที่เด็กจะก้าวไปสู่สังคมภายนอกได้นั้น ล้วนแล้วแต่มีปัจจัยต่างๆที่จะเกื้อหนุนและครูก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของศิษย์ ด้วยเหตุดังกล่าว “ครู” จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็กในทุกๆ ด้าน ดังนั้นความสามารถของครูในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากเดิมที่เป็นเพียงแต่ผู้สอน (Teacher) กลับกลายมาเป็นผู้ฝึกสอน (Coach) ไปในตัวด้วย

การเป็นผู้ฝึกสอนนั้นจึงกลายมาเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการพัฒนาองค์ความรู้ของนักเรียนเนื่องด้วยบทบาทของครูได้ปรับเปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด โดยเห็นได้ว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2556 รัฐบาลได้กำหนดนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบเพื่อพัฒนาครูตามสมรรถนะให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีคุณภาพ คุณธรรม เน้นรูปแบบการพัฒนาในขณะปฏิบัติการสอน (On the Job Training) และให้มีระบบสนับสนุนในรูปแบบการชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) โดยมีจุดเน้นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณและอุดมการณ์ของความเป็นครู การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถด้าน Literacy, Numeracy, and Reasoning Ability ตามระดับชั้น

ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวเป็นการพัฒนาในขั้นตอนการทดลองกับโรงเรียนนำร่องเพียงไม่กี่แห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา แต่ทั้งนี้ยังขาดการพัฒนาในระดับการศึกษาปฐมวัย ซึ่งถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดแห่งการพัฒนา

เนื่องด้วยการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเตรียมความพร้อมให้กับบรรดาเหล่าเยาวชนของชาติให้มีความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร เพื่อเป็นการส่งต่อไปสู่การศึกษาภาคบังคับ

แต่ทั้งนี้การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยกลับถูกมองว่าเป็นเพียงการเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนจึงไม่สำคัญเท่าไรนัก แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครูปฐมวัยจึงไม่ได้รับการตอบสนองเท่ากับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ซึ่งในความเป็นจริงแล้วนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืนที่สุดคือการพัฒนาตั้งแต่ ฐานรากของชีวิตตั้งแต่ระดับปฐมวัยขึ้นไป เพื่อให้เยาวชนมีความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ภาษาและการสื่อสารตลอดจนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปในยุคคริสต์ศักราชที่ 21

แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ถึงซึ่งความพร้อมดังกล่าวข้างต้น จึงกลายมาเป็นประเด็นสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาพรวมของประเทศที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวนั้นสามารถกระทำได้โดยผ่านการพัฒนาจากครูผู้ทำการสอนไปสู่ตัวนักเรียน ซึ่งได้เริ่มกระทำแล้วในบางส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

สำหรับในมุมกลับกันนั้น กรมการปกครองส่วนท้องถิ่นสังกัดกระทรวงมหาดไทย ได้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาเอกชนเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยได้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศกว่า 5,500 แห่ง กระจายตัวอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยในชุมชนขึ้น (Community) โดยใช้ครูในท้องถิ่นทำการจัดการเรียนการสอน ซึ่งกระทำไปตามความสามารถที่ท้องถิ่นจะพึงกระทำได้ในรูปแบบของงบประมาณที่จำกัด อีกทั้งครูปฐมวัยที่ทำการสอนในระดับดังกล่าวยังคงต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเนื่องจากครูบางท่านมิได้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัย จึงกลายมาเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องหาแนวทางการแก้ไขต่อไป

ซึ่งแนวทางการแก้ไขที่ดีที่สุดคือการส่งเสริมให้ครูที่ทำการสอนในระดับปฐมวัยทุกคนสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัยแต่ทั้งนี้กลับต้องใช้ระยะเวลายาวนานซึ่งอาจไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงได้ทันกับเหตุการณ์ ดังนั้นวิธีการพัฒนาครูด้วยการอบรมจึงกลายมาเป็นหลักการสำคัญแห่งการพัฒนาครูปฐมวัยในยุคดังกล่าวเนื่องด้วยใช้ระยะเวลาในการอบรมและพัฒนาไม่นานนักและครูสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมสัมมนาไปใช้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างทั่วถึงและทันทั่วถึง

โดยพบว่าแนวทางการพัฒนาครูในรูปแบบเดิมๆ ที่กระทำกันมาคือการอบรมแล้วให้กลับไปปฏิบัติการสอนตามปกติของตนและมิได้ติดตามผลการพัฒนา จึงส่งผลให้เห็นได้ว่าครูมิได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างจริงจังเท่าที่ตนเองสมควรจะกระทำ

กลุ่มผู้วิจัยจึงเกิดแนวความคิดใหม่ในการพัฒนาครูปฐมวัยโดยใช้กระบวนการสร้างระบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ในรูปแบบการพัฒนาในขณะปฏิบัติการสอน (On the Job Training) ขึ้นเนื่องจากมีความเห็นว่าครูระดับปฐมวัยที่ทำการสอน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน ติดตาม ช่วยเหลือ “อย่างต่อเนื่อง ” และ “ใกล้ชิด” โดยใช้กระบวนการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันพร้อมกับการนิเทศติดตามผลและการเป็นพี่เลี้ยงที่คอยให้คำแนะนำในขณะปฏิบัติการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตนเองสังกัดอยู่ โดยมีหลักการพัฒนาที่สำคัญ 3 ประการคือ 1) การพัฒนาทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domains) หรือองค์ความรู้ทางการสอนเด็กปฐมวัย การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน(BBL : Brain Based Learning) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

(CAR: Classroom Action Research) และ 2) การพัฒนาทักษะพิสัย (Psychomotor Domains) คือทักษะเทคนิค วิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ (การสอน) การประเมินผลตามแนวทางของการสอนแบบสมองเป็นฐานแห่งการเรียนรู้ และ 3) การพัฒนาจิตพิสัย (Affective Domains) คือความรักและความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู

โดยส่งผ่านด้วยวิธีการในการพัฒนาดังนี้ คือ 1) การอบรมเพื่อให้ความรู้ทางด้านการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน (BBL : Brain Based Learning) และการให้ความรู้ในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน (CAR: Classroom Action Research) ระดับปฐมวัย ในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R and D : Research and Development) 2) การใช้กระบวนการวิธีการชี้แนะ การเป็นพี่เลี้ยง และการนิเทศติดตามผล ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ครูปฐมวัยทำการสอนอยู่ตลอดระยะเวลา 9 เดือน

กล่าวโดยสรุปได้ว่าเมื่อสิ้นสุดกระบวนการพัฒนาครูปฐมวัยตามกระบวนการ “ชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง” จะได้ผลสัมฤทธิ์ปลายทาง 2 ส่วนคือ

1) ผลสัมฤทธิ์เชิงคุณภาพ หมายถึงครูปฐมวัยจำนวน 100 คนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักจะมีความรู้ความสามารถในการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นฐานแห่งการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบการวิจัยต่อเนื่อง (R & D: Research and Development) โดยสามารถเปรียบเทียบได้ว่าครูปฐมวัย 1 คนต้องทำการจัดการเรียนการสอนนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายรอง จำนวน 25 คนต่อห้องเรียน ดังนั้นการพัฒนาครูปฐมวัยในครั้งนี้จำนวน 100 คนจะทำให้เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นฐานจำนวน 2,500 คน

2) ผลสัมฤทธิ์เชิงปริมาณ ได้แก่งานวิจัยในชั้นเรียนที่สร้างขึ้นจากแนวทางและปัญหาที่เกิดขึ้นจริงภายในบริบทห้องเรียนของครูปฐมวัยในภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศที่มีความแตกต่างกันออกไปประมาณ 100 เล่ม และนอกจากนั้นแล้วครูที่ได้รับการพัฒนาระดับคุณภาพแล้วนั้นสามารถนำความรู้ที่ตนเองได้รับไปขยายฐานและเป็น “พี่เลี้ยงหรือผู้คอยให้คำแนะนำ” ให้กับบรรดาครูปฐมวัยท่านอื่นๆ ที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเดียวกันซึ่งแต่ละศูนย์นั้นจะมีครูปฐมวัยจำนวน 5 – 10 คน ด้วยกัน ดังนั้นการพัฒนาในครั้งนี้จึงสามารถพัฒนาครูปฐมวัยท่านอื่นๆ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายรองที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในขณะที่ครูพี่เลี้ยงเดินทางไปนิเทศติดตามและให้คำแนะนำทุกภูมิภาคได้เพิ่มขึ้นอีกกว่า 1,500 คน และท้ายที่สุดจะก่อให้เกิดการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ (Development of Networking Learning) ทางด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐานแห่งการเรียนรู้ (Brain based Learning) ควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (CAR: Classroom Action Research) ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำตำบล อำเภอ หรือระดับจังหวัดได้อย่างทั่วถึงอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพของครูปฐมวัยด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานแห่งการเรียนรู้ (BBL: Brain Based Learning) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนในรูปแบบการวิจัยต่อเนื่อง (R & D : Research and Development) โดยการทดลอง (Experimental Research) ผ่านกระบวนการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง

2. เพื่อการประเมินผลศักยภาพของครูปฐมวัยหลังผ่านการใช้ระบบชี้แนะการเป็นพี่เลี้ยงด้วยวิธีการนิเทศติดตามผลในขณะปฏิบัติการสอนและการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนจริงโดยมุ่งเน้นประเมินทักษะของผู้เข้าอบรม 3 ด้านคือ

2.1 ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของครูก่อนและหลังจากการอบรม (Pre-test and Post – test Design) ได้แก่ องค์ความรู้ทางด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้การวัดประเมินผลแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานแห่งการเรียนรู้ (BBL : Brain Based Learning) ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (CAR : Classroom Action Research)

2.2 ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ได้แก่ ทักษะ เทคนิค วิธีการสอนของครูปฐมวัยในขณะสาธิตการสอนตามโรงเรียนของตนเอง ด้วยข้อมูลมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตพฤติกรรมการสอน

2.3 ด้านจิตพิสัยหรือเจตคติ (Affective Domain) ประกอบไปด้วย 2 ด้าน คือ ก) เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูความรักและความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู ข) เจตคติต่อรูปแบบการอบรมและการพัฒนาด้วยการใช้ระบบการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมด้วยวิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง 2) ด้านการจัดกิจกรรมและวิธีการเรียนรู้ด้วยวิธีการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง 3) ด้านสื่อการเรียนการอบรม 4) ด้านการวัดและประเมินผล 6) ด้านความพึงพอใจต่อผู้ให้ความรู้และพี่เลี้ยงที่คอยให้คำแนะนำ 6) ด้านประโยชน์และการนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคต

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตระยะเวลา 1 ปี (ตุลาคม 2557 – กันยายน 2558)

2 ขอบเขตประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูปฐมวัยที่ทำการสอน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมการปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ประมาณ 24,000 คน

3 ขอบเขตเนื้อหาได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐานแห่งการเรียนรู้ (BBL : Brain Based Learning) และการวิจัยในชั้นเรียนในรูปแบบการวิจัยต่อเนื่อง (R & D : Research and Development) โดยการทดลอง (Experimental Research)

ข้อจำกัด

ด้วยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพัฒนาและทดลองกับครูผู้ดูแลเด็กในระดับปฐมวัย ที่ทำการสอนตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ ดังนั้นจึงต้องเดินทางไปตามภูมิภาคต่างๆ ทำให้มีข้อจำกัดดังนี้

1. ข้อจำกัดด้านเวลา ด้วยสภาพแวดล้อมและภูมิภาคที่แตกต่างกันรวมถึงการเดินทางไปทำวิจัยทำให้เวลาอาจคลาดเคลื่อนไปจากที่ตั้งไว้ จึงต้องประสานงานกับผู้เข้าอบรมตลอดเวลา รวมถึงสภาพอากาศแต่ละภูมิภาคแตกต่างกันจึงต้องคอยติดตามข่าวสารตลอดเวลา

2. ด้านสถานที่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการทำวิจัยตามภูมิภาคต่างๆ ดังนั้นจึงต้องหาสถานที่ที่เป็นจุดศูนย์กลางให้ผู้เข้ารับการอบรมเดินทางไปมาได้สะดวก

3. ด้านกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบพัฒนาและทดลอง มีการจัดอบรมให้กับกลุ่มตัวอย่าง ทำให้มีผู้สนใจเข้ารับการอบรมเป็นจำนวนมากเกินจากกลุ่มตัวอย่างที่ตั้ง

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานการวิจัย คือการอบรมครูมีคุณภาพโดยพิจารณาจากประสิทธิภาพซึ่งมีดัชนีชี้วัดดังต่อไปนี้

- 1) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูหลังจากเข้ารับการอบรมสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูกลุ่มเดียวกันก่อนเข้ารับการอบรม
- 2) คะแนนด้านการปฏิบัติการสอนของครูภายในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด
- 3) คะแนนความคิดเห็นต่อแนวทางการอบรมพัฒนา (จิตพิสัย) ที่มีต่อวิชาชีพครูความรักและความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู
- 4) เจตคติต่อการอบรม วิธีการเรียนรู้แบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ของครูหลังการอบรมอยู่ในระดับมาก
- 5) งานวิจัยในชั้นเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

การยกระดับคุณภาพ หมายถึง การพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการ 3 ได้แก่ พุทธิพิสัย หรือความรู้ (Knowledge) จิตพิสัย (Affective) และทักษะพิสัย (Psychomotor) เพื่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งในงานวิจัยนี้ การยกระดับคุณภาพครู คือ การพัฒนาด้วยวิธีการฝึกอบรมอย่างเข้ม การลงมือปฏิบัติการจริง การนิเทศติดตาม การเป็นพี่เลี้ยง และการให้คำชี้แนะต่างๆ ในสถานศึกษาที่ครูทั้งหลายทำการจัดการเรียนการสอน

ครูปฐมวัย หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่มีหน้าที่ในการประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อบรมสั่งสอนเยาวชนของชาติในระดับปฐมวัย ให้มีความรู้ ความสามารถในการแสวงหาความรู้ การเป็นคนดีของสังคม และการดำเนินชีวิต เป็นต้น ซึ่งสังกัดกรมการปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ครูระดับปฐมวัยที่ทำการสอนตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วประเทศ ประมาณ 24,000 คน

การชี้แนะและ การเป็นพี่เลี้ยง หมายถึงกระบวนการในการให้คำแนะนำต่างๆ อันประกอบไปด้วยองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการนำไปใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญทำการเสนอแนะตลอดจนให้คำปรึกษาและตอบข้อซักถามต่างๆ ตามที่ครูปฐมวัยต้องการ โดยใช้การสร้าง ความคุ้นเคยและการเยี่ยมเยือนโรงเรียนต่างๆ

การพัฒนาในขณะปฏิบัติการสอน (On the Job Training) หมายถึง การพัฒนาหรือการให้องค์ความรู้แก่ครูปฐมวัยประจำการที่ปฏิบัติงานตามศูนย์พัฒนาเด็กต่างๆ ทั่วประเทศโดยใช้ห้องเรียนที่ครูทำการสอนนั้นเป็นห้องศึกษาค้นคว้าและห้องวิจัยของครูเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการใช้สถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นตามวันและเวลาของการปฏิบัติงาน

การสอน หรือ วิธีการสอน หมายถึง ขั้นตอนให้ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญเป็นลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ เช่น วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย องค์ประกอบของการบรรยายคือ การเตรียมเนื้อหาสาระ การบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย) และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการบรรยาย

เทคนิคการสอน หมายถึง กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการหรือการกระทำใดๆ เพื่อช่วยให้กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการหรือการกระทำนั้นๆ มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่นเทคนิคการ

ใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ เทคนิคการเล่านิทานโดยใช้เสียงพากย์ที่ดึงดูดความสนใจ เทคนิคการแสดงละคร เป็นต้น

ระดับปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กอายุระหว่าง 3 – 5 ปี เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษาในภาคบังคับ ซึ่งการเตรียมความพร้อมนั้นประกอบไปด้วยการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนภาษาและการสื่อสาร

การพัฒนาหลักสูตรเพื่อการอบรม หมายถึง การจัดทำโปรแกรมการศึกษาหรือหลักสูตรการอบรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนานั้นๆ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการสอน หรือการเผยแพร่ความรู้หลังจากที่ตนเองได้รับการอบรมหรือการพัฒนาแล้ว สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ ได้แก่ การพัฒนาครูระดับปฐมวัยให้มีความรู้ความสามารถในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในชั้นเรียนควบคู่กันไป

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ หลักสูตร เนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิควิธีการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง คอยให้คำแนะนำ คำปรึกษากับผู้เรียนผู้ทำหน้าที่นักแสดง ที่ต้องแสดงบทบาทของตนเอง

ผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นจุดเน้นของการพัฒนาครูปฐมวัยแบบชี้แนะและพี่เลี้ยง ได้แก่ 1) การมีทักษะ เทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลายและนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยได้ 2) มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับพัฒนาการและการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย 3) มีความรู้ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เชิงคุณภาพ

1. ครูปฐมวัยจำนวน 100 คนหลังจากรับการพัฒนาแล้วมีความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานแห่งการเรียนรู้ (Brain Based Learning) และความรู้ความสามารถในการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (CAR: Classroom action Research)
2. ครูปฐมวัยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปขยายฐานองค์ความรู้เพื่อการแนะนำ ชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงให้กับครูคนอื่น ๆ
3. ได้แนวทางและวิธีการพัฒนาครูที่ดำเนินการนั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการอบรมเพื่อพัฒนาครูระดับอื่นๆ ด้วยวิธีการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงในเขตภูมิภาคอื่นๆ ได้

เชิงปริมาณ

ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพจำนวน 100 เล่ม